

О.О. Смольницька,
кандидат філософських наук,
старший науковий співробітник відділу української філології,
Науково-дослідний інститут українознавства
Міністерства освіти і науки України,
м. Київ, Україна

ШОТЛАНДСЬКО-АНГЛІЙСЬКА ЛІНГВОМІФОЛОГІЧНА КАРТИНА СВІТУ: ВИБРАНІ БАЛАДИ РОБЕРТА БЕРНСА І ДЖОНА КІТСА У ЗІСТАВЛЕННІ З КЕЛЬТСЬКИМИ СТРУКТУРАМИ

***Анотація.** У статті порівнюються балади Р. Бернса “The Lass That Made The Bed To Me” і Дж. Кітса “La Belle Dame Sans Merci”. З метою комплексного аналізу наводяться шотландська народна балада “Tam Lin” і балада ірландської поетеси Е. Карбері “The Love-Talker”. Обрані тексти об’єднані наскрізними персонажами і подібними сюжетами. Застосовуються лінгвістичний, перекладознавчий, культурологічний, поетологічний, компаративний методи.*

***Ключові слова:** переклад, балада, скотс, кельти, міф, сюжет, феїрі.*

Вітчизняне перекладознавство збагачується увагою до шотландистики (започаткованої практиками-перекладачами І. Франком, М. Лукашем [2] та ін.). Зокрема, це праці М. Новикової [6, с. 86–93], О. О’Лір, М. Стріхи [12], С. Трош (Сластьон), Е. Тулуп, переклади і аналіз балад М. Новиковою, М. Стріхою [11; 12], О. О’Лір [12], О. Смольницькою [9; 10] та ін. Проте багатий матеріал фольклорної і писемної літератури, яка вимагає перекладу українською, а також неоднозначна лінгвістична картина у Шотландії (діалекти, говори і говірки, визначення статусу мови скотс [7; 12, с. 172–173]) створюють перспективи для нових досліджень у цьому річизі, зокрема у лінгвістичному, гендерологічному, міфологічному, психологічному, контекстуальному та іншому аспектах (наприклад, важливий метод аналізу словникових дефініцій), що зумовлює актуальність обраної теми.

Мета статті – проаналізувати шотландську (у баладі Р. Бернса “The Lass That Made The Bed To Me” в українських перекладах [1; 2]) і англійську (у баладі Дж. Кітса “La Belle Dame Sans Merci” в українських перекладах [4; 5]) лінгвоміфологічну картину світу. Основа аналізу – оригінали. Відповідно, мета передбачає такі **завдання**: 1) схарактеризувати практичне значення шотландистики в українському освітньому процесі; 2) описати мовну картину Шотландії; 3) порівняти з обраними текстами шотландську народну баладу “Tam Lin” і баладу ірландської поетеси Е. Карбері “The Love-Talker”, створені на подібні міфосюжети – як приклад кельтського мислення. Для комплексного аналізу застосовано приклади ірландських скел (cağ).

У викладацькому процесі шотландистика перспективна як лінгвокультурологічний феномен (причому важливе залучення аудіо- і візуальних матеріалів – наприклад, мапи говірок, діалектів і мов Шотландії). Лексика, яка віддзеркалює національні реалії, а також фольклорна, історична тощо, у компаративному аспекті може порівнюватися з українськими діалектизмами, регіоналізмами тощо (наприклад, гуцульськими: експеримент, здійснений М. Лукашем при перекладі Р. Бернса та ін.). Як етнокультурний матеріал аналізована балада Р. Бернса цікава мовленнєвим етикетом (що ввібрав у себе певні ознаки куртуазності), а також асоціативним рядом. Відновлення тексту (заповнення лакун, або творче дописування зачину чи інших фрагментів) аудиторією може відбуватися за схемою міфосюжету – на основі традиційних наративів, аналогічних фольклорних ситуацій, архетипових структур. Зокрема, теоретичною допомогою можуть виступити праці В. Проппа («Історичне коріння чарівної казки»), Дж. Кемпбелла («Тисячолікий герой») тощо. Міфологічний фактаж – інформація про клан феїрі (fairų, [10]) – сприятиме розвитку компаративного мислення, що може виражатись участю у грі «Вгадай персонажа». Компаративний аналіз з українською міфологією та фольклорними оповідками (як-от про зустріч смертного з мавкою, нявкою) доповнить комплексні уявлення студентської аудиторії.

Опорними термінами є: міф, символ, переклад, архетип, образ, сюжет, міфосюжет, балада, фрейм, мікроконтекст, макроконтест, тунель реальності (reality tunnel), ментальність, асоціативний ряд.

Перспективне порівняння кельтських персонажів і закодованих у баладах сюжетів з українськими – від фольклору (бувальщин, легенд) до традицій романтизму і неоромантизму. Для розширеної компаративістики (для іноземної аудиторії) можна застосувати аналогічні історії зі скандинавського, південнослов'янського, тюркського, латиноамериканського, китайського (про перевертнів) фольклору тощо.

У мисленневому аспекті в перекладознавстві важлива така особливість. Описаний в аналізованих текстах кельтський персонаж сприймає ситуацію за допомогою фреймів (стійких структур), які не усвідомлюються; у глибшому розумінні його свідомість виразно архетипова, побудована на інтуїції, бінарних опозиціях і цим нагадує гуцульську, бойківську тощо. Таким чином, експеримент М. Лукаша – відтворення діалектизмів героїв Р. Бернса гуцульськими лексемами – виправданий і орієнтований не так на форму, як на зміст, колективне несвідоме. Відповідно, можна стверджувати про тунель реальності, завдяки якому конкретний герой сприймає реальність – причому і в лінгвістичному аспекті.

Варто зазначити, що мовна картина Шотландії досить строката через історію (пікти, скотти, скандинави – норвежці чи норвеги, англійці, бритти). Так, із трьох некорінних народів, що осіли у Британії, найвпливовішими виявилися скотти [14, с. 194], які створили «одну з найдавніших держав Північної Європи і єдине кельтське королівство з чіткою, централізованою і незалежною політичною організацією» [14, с. 194]. Нижньошотландська мова (скотс), яка була долинною і потіснила гельську (збережену у гірських районах), являє собою цікавий феномен: германська в основі, раніше вона сприймалась як діалект англійської, проте система скотс і саме явище цінної літератури, створеної нею, змушує сумніватися в другорядності такої мови. Як і Україна, Шотландія дуже неоднорідна в лінгвокраїнознавчому аспекті, її мовна карта являє собою приклад різноманітних діалектів, говорів, говірок і навіть акцентів, тобто явища vernacular [16]. Також варто враховувати існування сучасної скотс і Old Scots (у збережених баладах та інших джерелах): Older Scots поширена з XII ст. до початку XVIII ст., а потім починається Modern Scots [15].

Аналізовані балади, попри їхню незалежність одна від одної, об'єднані спільним джерелом – кельтським фольклором. (Докладніший міфологічний, перекладознавчий і компаративний аналіз балад Р. Бернса і Дж. Кітса, у тому числі на українському матеріалі: [8]). Спільна фабула: маскулітний герой перебуває у путі (бернсівський заблукав у негоду), випадково зустрічає загадкову жінку (у Бернса – діву, lass, maid, у Кітса – lady, a faery's child [3, р. 641]), але далі наявні розбіжності: у першому випадку незнайома пропонує герою нічліг і фактично рятує (“By my gude luck a maid I met” [1]; gude=good), а у другому після ночі кохання у гроті герой опиняється на самоті [3]), тобто випадок можна розглядати як галюцинацію (недарма ключовий момент у Кітса – сновидіння, в якому лицар бачить занападених «прекрасною безжальною дамою» смертних [3, р. 642]). Безпритульний лицар, мандрівник, який не має прихистку і блукає саме восени [3, р. 640] (на Самайн – кельтський початок зими), нагадує архетипи, аналізовані К. Юнгом. Отже, Анімус утратив Аніму й відчуває власну неповноцінність.

В обох текстах герой потрапляє з простору до замкнених меж. У Р. Бернса це хатина, кімната нагадує шлюбні покої. У Дж. Кітса грот не такий однозначний – і не тільки тому, що не викликає асоціацій із хатнім затишком. Річ у тім, що фейрі (аналогічно – ірландські сіди; правильнішою є форма «ши») живуть саме в пагорбах («ноу»), що поділяються на дві умовні частини – зовнішню («шийн», печеру, грот) і внутрішню – («бру», або «тулмен», залу зі стелею). Пагорби відкриваються напередодні особливих свят: Купали, Бельтайну тощо. Тоді смертний може потрапити до чарівного світу, але є ризик лишитися там назавжди. У Р. Бернса імпліцитний символ – тепло, у Дж. Кітса – холод.

Шотландський контекст. Блукання маскулітного персонажа у краю пагорбів (гір) і залежність від Прекрасної Дами, яка належить до фейрі, нагадує куртуазних героїв, а також проаналізовану нижче баладу «Тем Лін» (проте в останній смертний прагне звільнитися з волі злої Аніми і досягає успіху). Інша популярна народна балада, «Томас Лермонт з Ерсілдуна» (або «Томас Римач», перекладена О. О'Лір, у вітчизняних студіях аналізована М. Новиковою, Е. Тулуп), не така трагічна, бо духовний зв'язок смертного співця і пророка та безсмертної Аніми (королеви фей) гармонійний, герой свідомий того, що одного разу буде покликаний іншим світом. Натомість, Кітс не пропонує компромісу. Його герой, можливо, фізично не мертвий, але й повноцінно не живий, його блідість (*palely; a lily on the brow; on the cheeks a fading rose* [3, р. 640–641]) і холод – ознаки переходу до світу ілюзій (у міфології – царства фейрі). Ретроспективний аналіз свідчить, що шотландські народні балади часто створені на сюжети зустрічі смертної жінки і безсмертного (фейрі – Лицаря-ельфа, привида, демона тощо). Так, цікава балада «Тем Лін» (“Tam (Tamas) Lin”, конгеніально перекладена О. О'Лір – у розширеному варіанті, зі струнким сюжетом; мені належить коротший – С.О.), де смертна дівчина Дженет зустрічає викраденого фейрі Тема Ліна, причому

початок балади подібний до сюжетів Р. Бернса і Дж. Кітса. Проте у цих авторів сюжети розгортаються пізніше, а шотландська народна балада досить швидко пропонує характеристику фантастичного персонажа і кульмінацію: «О панни в золотих вінцях, / І наближатись вам / Нема чого до Картерго, – / Тем Лін-бо юний там. // Бо дев'ять срібних бубонців / На поясі його / І панною ще жодна з панн / Не вийшла з Картерго» [13, с. 1]. Порушивши табу (убравшись у зелене – колір фейрі, як пояснює перекладачка, – і навідавшись у Картерго, де зриває ружі), прекрасна Дженет стає жертвою Тема Ліна і вагітніє від нього, а далі (вочевидь, на Бельтайн) рятує від королеви фей, яка мала принести пеклу в данину викраденого нею від людей героя. Цікаво, що обидві зустрічі Тема Ліна з Дженет відбуваються через порушення дівчиною табу, а у баладах Р. Бернса і Дж. Кітса не смертний викликає фейрі (необережною поведінкою), а сама фейрі являється людині. Аналогічна ситуація в ірландській літературі.

Ірландський контекст. Е. Карбері (Ethna Carbery, 1866–1902), автонім якої Анна Джонстон (Anna Johnston), була ірландською журналісткою, письменницею, поетесою. В оригіналі перекладений вірш називається “The Love-Talker” (дослівно «Любовний балакун»). У ньому описаний ірландський демонологічний персонаж – ганконер (gankoner, Gancanagh), або ген-канна (Gean-cannah) – відомий у фольклорі ельф-спокусник. Прибирає образ привабливого чоловіка і захоує дівчат у себе чарівною грою на флейті (відомо, що жоден смертний не може не підкоритися музиці фейрі). Після першого ж побачення ганконер назавжди зникає, а спокушена нещасна невдовзі вмирає від горя. Ім'я цього ельфа приблизно означає «той, хто тишить гарними словами», «підлесник». Побачити ганконера можна в тернових кущах або серед братків чи дзвіночків. Узагалі всі привабливі долини, які вважаються місцем збору нечистої сили, – вітцівщина ганконера. Недарма лірична героїня зустріла його у вузькій долині в горах. О. О'Лір вважає, що цей ельф схожий на українського перелесника. Отже, є можливість у майбутньому порівняти твір Е. Карбері з «Лісовою піснею» Л. Українки та бувальщинами.

Схожі сюжети можна знайти в ірландських сагах (скелах, scel). У скелі «Жахлива (неприродна) смерть Мирхертаха, сина Ерк» (“Aided Muirchertaig Meic Erca”) король Мирхертах зустрічає сіду Сін, поводить ірраціонально (що взагалі притаманно ірландському фольклору), вступає з нею у зв'язок і гине від її помсти, проте кінцівка нестандартна, бо сіда покохала ворога і після його загибелі пішла у монастир. За ірландською скелою про Федельм Яснокоосу, цю героїню безнадійно покохав з першого погляду один смертний (уміння миттєво викликати почуття без жодного слова зі свого боку – фатальна риса кельтських міфологічних істот, яка перейшла до демонологічних «нащадків» –фейрі). Але сіда пройшла, не сказавши чоловіку ні слова, бо він був старим і потворним. Тоді нещасний вирізьбив магичні знаки, скропив їх власною кров'ю і наслав на Федельм те саме безнадійне почуття, яке мав до неї, а сам умер у лісі, і ніхто навіть не знав імені цієї людини. Ці сюжети перейшли у фольклор, на якому, зокрема, базований згаданий вірш Е. Карбері. Зустрічі смертного з неприродними жіночими істотами та його подальший ірраціональний (через магію) поведінці, згубна для нього самого, зміні особистості присвячена й шотландська легенда про Макбета, на основі якої В. Шекспір створив свою трагедію. У приватному повідомленні О. О'Лір припускає, що потворна зовнішність макабричних відьом зумовлена впливом християнізації, а сіди та інші жіночі фейрі переважно прекрасні, спокусливі. До того ж, відьма – вирождена шаманка, жриця, божество, тобто сакральна постать. Отже, кельтський фольклор має багато паралелей.

Таким чином, спільними рисами кельтських персонажів у розглянутих текстах Дж. Кітса і Е. Карбері є приналежність до потойбічного світу, поєднання Еросу і Танатосу (останнє начало виявляється в холоді – тіла і льоду, який оточує грот – у Кітса; чи не натяк це на трупну температуру?). У Р. Бернса холод описано як зовнішній, ворожий герою до зустрічі з Анімою, зрозуміло, що це інший простір: “When Januar’ wind was blowing cauld, / As to the north I took my way, / The mirksome night did me enfauld, / I knew na where to lodge till day” [1] (причину подорожі не названо). «Дикість» природи виявляється в описі емоцій неземних героїв. Прикметно, що всі ірреальні персонажі тут безіменні (за винятком Тема Ліна, але він – смертний; також виняток – сіди у розглянутих ірландських скелах – з огляду на історичність творів), натомість, ці герої та героїні мають евфемізми – La Belle Dame Sans Merci та Love-Talker. Порівняно до цих персонажів героїня Бернса більш земна (через хатній затишок), проте не менш загадкова. Спільною є модель: зустріч із божеством, порушення табу (спокуса), неплатонічне кохання, болісна розлука з об'єктом і можлива смерть героя. У цьому переліку лише балада «Тем Лін», побудована як ініціаційна, звершується щасливо: Дженет повертає батька своєї майбутньої дитини до світу людей. Але така розв'язка, вочевидь, мотивується тим, що Тем Лін за походженням – не фейрі. Отже, компаративний аналіз підтверджує архетиповість і наявність бінарних опозицій в архаїчній

кельтській свідомості, закодованій у різних текстах, безпосередньо не пов'язаних один з одним, проте побудованих на спільних мотивах, паттернах і навіть лексемах, що дає змогу створити цілісну систему таких творів. Незважаючи на те, що балада Дж. Кітса належить англійській літературі, архетипи, закодовані у цьому творі романтизму, виразно кельтські (як і в Р. Бернса) через спільне джерело, що помітно навіть у застосованих лексемах. Робота має також практичне значення, зокрема, у курсах із лінгвокраїнознавства Англії, Шотландії та Ірландії, перекладознавства, компаративістики, спецкурсу з української міфології тощо.

Додаток 1. Etna Carbery. The Love-Talker. I met the Love-Talker one eve in the glen, / He was handsomer than any of our handsome young men, / His eyes were blacker than the sloe, his voice sweeter far / Than the crooning of old Kevin's pipes beyond in Coolnagar. // I was bound for the milking with a heart fair and free – / My grief! my grief! that bitter hour drained the life from me; / I thought him human lover, though his lips on mine were cold, / And the breath of death blew keen on me within his hold. // I know not what way he came, no shadow fell behind, / But all the sighing rushes swayed beneath a fairy wind / The thrush ceased its singing, a mist crept about, / We two clung together – with the world shut out. // Beyond the ghostly mist I could hear my cattle low, / The little cow from Ballina, clean as driven snow, / The dun cow from Kerry, the roan from Inisheer, / Oh, pitiful their calling – and his whispers in my ear! // His eyes were a fire; his words were a snare; / I cried my mother's name, but no help was there; / I made the blessed Sign: then he gave a dreary moan, / A wisp of cloud went floating by, and I stood alone. // Running ever thro' my head is an old-time rune – / “Who meets the Love-Talker must weave her shroud soon” / My mother's face is furrowed with the salt tears that fall, / But the kind eyes of my father are the saddest sight of all. // I have spun the fleecy lint and now my wheel is still, / The linen length is woven for my shroud fine and chill, / I shall stretch me on the bed where a happy maid I lay – / *Pray for the soul of Máire Og at dawning of the day!* [2, p. 16–17].

Додаток 2. Етна Карбері, «Ганконер» (поетичний переклад О. Смольницької, 2013). Надвечір ген-канну я стріла там, де діл гірський, / Гарнішим був над усіма, красивий і стрункий. / За терну був чорнішим зір, а голос – ніби чар, – / Так навіть Кевін не зігра на весь наш Кулнагар. // І я поранена була, вчарована в красі – / О горе! сили зустріч ця виснажує усі; / Та чи людина він – його вуста як лід скував, – / І подих смерті він приніс, коли мене обняв. // Якою стежкою прийшов? – бо тіні він не мав, / Але тремтіли комиші, які цей чар гойдав, / І вітер подув припинив, дрозда замовкнув спів, / Ми обіймалися міцніш, коли світ вниз летів. // Але в примарній цій мані я вчула рев корів: / Корівки з Балліна, яка біліша за снігів, / І з Керрі бурої, і всіх покинутих корів, – / Даремно кликали вони! – його сильніший спів. // В його очах вогонь горів, слова полон несли; / Я матір кликала свою – де поміч серед мли? / Перехрестилась я – а він так люто застогнав, / Неначе хмара, розчинивсь – мов поряд не стояв. / І раптом всі згадала я повір'я давнини: / «Як ген-канну зустріла ти – тчи льолю до труни». / Моєї матінки лице усе тепер в сльозах, / Але найгірше – це печаль у батькових очах. / Я пряла шерсть, але тепер нитки лляні пряду: / У льолю цю мене вберіть, нещасну молоду. / Я ляжу в постіль, і в сльозах прощається рідня – / За душу Майре Ог моліть ви Господа щодня! [3].

ЛІТЕРАТУРА

1. Бернс Р. Діва, яка постелила мені ложе (“The Lass That Made The Bed To Me”), 1795 / Р. Бернс / Пер. з шотл. діалекту О. Смольницька. – 2014. – 3 с. (З неопублікованого архіву О. Смольницької).
2. Бернс Р. Пригода / Р. Бернс // Лукаш М. Від Боккаччо до Аполлінера / Переклади / М. Лукаш / Ред. упоряд., авт. передм. М. Москаленко. – К. : Дніпро, 1990. – С. 178–180.
3. Карбері Е. Ганконер / Е. Карбері / З англомовної ірландської поезії. Переклади О. Смольницької [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://alarum.16mb.com/2014/05/z-anglomovnoyi-irlands-koyi-poeziyi/>
4. Кітс Дж. La belle dame sans merci / Дж. Кітс / Пер. В. Мисика // Кітс Дж. Поезії. – К. : Дніпро, 1968. – С. 122–124.
5. Кітс Дж. La Belle Dame Sans Merci / Дж. Кітс / Пер. з англ. О. Смольницька. – 2013. – 3 с. (З неопублікованого архіву О. Смольницької).
6. Новикова М. Міфи та місія / М. Новикова. – К. : Дух і літера, 2005. – 432 с.
7. Смольницька О. Відтворення багатозначних концептів при перекладі в сучасній українській шотландистиці (на прикладі анонімого ламенту “Quhen Alysandyr oure kyng was dede”, XIII ст., рання скотс) / О. Смольницька // Тенденції та перспективи розвитку викладання іноземних мов в інноваційному суспільстві : зб. наук. праць IV регіональної наукової конференції, 25–26 листопада 2016 р., Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, факультет української й іноземної філології та мистецтвознавства, кафедро іноземних мов для гуманітарних спеціальностей. – Дніпро : ЛІРА, 2016. – С. 101–106.

8. Смольницька О. Компаративний аналіз балади Роберта Бернса “The Lass That Made The Bed To Me” (1795) з джерелами кельтського фольклору і вибраними баладами Джона Кітса та Редьярда Кіплінга / О. Смольницька // Науковий вісник Миколаївського національного університету. Серія «Філологічні науки (літературознавство)». – 2017. – № 1 (19).
9. Смольницька О. Проблема відтворення архетипних реалій вибраних англійських і шотландських балад у сучасному українському перекладознавстві (на прикладі автоперекладів) / О. Смольницька // Актуальні проблеми філології та перекладознавства : зб. наук. праць / ред. кол.: Ю. Бойко, О. Ємець, Л. Белехова та ін. – Вип. 11. – Хмельницький : ХНУ, 2016. – С. 107–113.
10. Смольницька О. Філософські засади поезії Ред’ярда Кіплінга в українознавчому аспекті (на матеріалі малодослідженої лірики) / О. Смольницька // Сучасний Кіплінг – нові акценти інтерпретації: матеріали конференції. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2014. – С. 36–42.
11. Стріха М. Від перекладача. Три старовинні балади / М. Стріха / Англійські та шотландські балади / Пер. з англ. М. Стріха // Всесвіт. – 2016. – № 1–2. – С. 10.
12. Стріха М., О’Ліп О. «Пісні шотландського Пограниччя» та їхнє українське відлуння / М. Стріха, О. О’Ліп // Сучасність. – 2012. – Ч. 7–8. – С. 170–178.
13. Тем Лін / Пер. з мови скотс О. О’Ліп. – 7 с. (На правах рукопису).
14. Федосов Д. Рожденная в битвах: Шотландия до конца XIV века / Д. Федосов. – М. : ИВИ РАН, 1996. – 235 с.
15. Dictionary of the Scots Language. Dictionar o the Scots Leid [Electronic resource]. – Available at: <http://www.dsl.ac.uk/>
16. Scottish Vernacular Dictionary [Electronic resource]. – Available at: <http://www.firstfoot.com/dictionary>.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Burns R. The Lass That Made The Bed To Me (1795) / R. Burns // Complete Works. – Available at: <http://www.robertburns.org/works/523.shtml>.
2. Carbery E. The Love-Talker / E. Carbery // The Four Winds of Eirinn: Poems by Ethna Carbery. (Anna MacManus.) by Ethna Carbery [aka Mrs. S. MacManus, A. Johnston] (1866 – 1902). Complete Edition, Edited by Seumas MacManus. – Dublin: M. H. Gill And Son, Ltd. Jas. Duffy And Co., Ltd. 1906. – P. 16–17.
3. Keats J. La Belle Dame Sans Merci. A Ballad / John Keats // The Penguin Book of English Verse / Ed. by P. Keegan. – P. 640–642.

О.А. Смольницкая. Шотландско-английская лингвомифологическая картина мира: избранные баллады Роберта Бернса и Джона Китса в сопоставлении с кельтскими структурами. – Статья.

Аннотация. В статье сравниваются баллады Р. Бернса “The Lass That Made The Bed To Me” и Д. Китса “La Belle Dame Sans Merci”. Для комплексного анализа приводятся шотландская народная баллада “Tam Lin” и баллада ирландской поэтессы Этны Карбери “The Love-Talker”. Избранные тексты объединены сквозными персонажами и подобными сюжетами. Применяются лингвистический, переводоведческий, культурологический, поэтологический, компаративный методы.

Ключевые слова: перевод, баллада, скотс, кельты, миф, сюжет, феири.

O. Smolnytska. The Scottish-English linguistic and mythological world concept: the selected ballads by Robert Burns and John Keats in the comparing to the Celtic structures. – Article.

Summary. The article compares ballads by Robert Burns “The Lass That Made The Bed To Me” and John Keats “La Belle Dame Sans Merci”. The Scottish folk ballad “Tam Lin” and the ballad by the Irish poet Etna Carbery “The Love-Talker” are given for complex analysis. The selected and chosen texts are united because of characters and similar plots. The linguistic, translation studies, cultural studies, poetological, comparative methods are used.

Key words: translation, ballad, Scots, Celts, myth, plot, fairy (faery).